

סיכום וקיצור

מהתוועדות י"ט כסלו וש"פ וישב כ' כסלו ה'תשד"מ (מוגה)

ציוני האותיות בסיכום זה לפי חלוקת האותיות בהנחת 'ועד הנחות בלה"ק' קיצור זה נועד להקל על התלמידים שי' לעקוב אחר השיחה, ופשוט שהוא כולל רק חלק מהענינים המדוברים, בדרך אפשר וללא אחריות כלל וכלל, ושגיאות מי יבין.

מכיון שמצב העולם הולך ומתדרדר, "מלכיות מתגרות זו בזו", וגם בין בני" מתפשטת ההנהגה הדיפך אהבת ישראל - מן הראוי להוסיף בתפלה ענינים הנוגעים לבי' ענינים אלו: אמירת "הריני מקבל כו" (שענינו - אהבת ישראל, הפועלת אחדות גם בעולם כולו) לפני התפלה, ו"אך צדיקים גו' ישבו ישרים גו'" (ישיבה במנוחה, היפך הענין ד"מלכיות מתגרות") (א-ד) בנוגע לטענה ש"חדש אסור מן התורה" - הרי מנהגים אלו הובאו בכוכ"כ ספרים בדורות שלפנינו, וההצעה היא רק לנהוג כך בגלל המצב כו' (ה-ד)

שיחה א.

1) פתיחה:

עצמה היתה רק במקומות מסויימים, והחידוש דאדה"ז הוא, שבגלל התגברות חושך העולם יש להביא את המעיין עצמו "חוצה" (כמשל בן המלך); וב"חוצה" שבאדם - שפנימיות התורה תחדור בהבנה והשגה עד למעשה בפועל, "יתפרנסון", ועי"ז גם לימוד נגלה דתורה יהי' חדור ברגש זה (ו-ח)

בכל עניני תורה (כולל הגאולה די"ט כסלו) מודגשים שני הענינים - ענין ה"יושן" (חוזק ותוקף) וענין ה"התחדשות" ("כחדשים" עד "חדשים" ממש); ובשני הענינים ישנה הוספה משנה לשנה (א-ב)

שייכות הענין ד"מעלין בקודש" (שישנו הן ב"ט כסלו והן בחנוכה, כנ"ל ע"ד השייכות ביניהם) להפצת המעינות חוצה: הכח לחגוג באופן ד"מעלין בקודש" הוא ע"י הגילוי שיהי' לעת"ל, שלמע' מההגבלות דזמן ומקום (ט-י)

2) י"ט כסלו וחנוכה:

הפצת המעינות חוצה:

ההוראה בפועל: החלטות להוספה בלימוד פנימיות התורה ובהפצת המעינות (יא)

חנוכה ענינו נס השמן, דקאי על רזין דרזין שבתורה (בחי' תענוג הבא לאחרי לחם ומים - נגלה דתורה), ובשמן נעלה זה (שהי' מונח בחותמו של כה"ג) השתמשו כדי להאיר את העולם; וזהו הענין די"ט כסלו - הפצת המעינות (רזין דרזין שבתורה) חוצה (ג-ה)

שיחה ב.

1) י"ט כסלו:

השפעה על אומות-העולם:

הביאור בזה שאדה"ז מאריך במכתבו בקשר להגאולה ע"ד פעולת הגאולה

ביאור החידוש דאדה"ז בהפצת המעינות חוצה: ב"חוצה" כפשוטו - דאף שגם לפני"ז הי' לימוד פנימיות התורה פועל על כל הדור, הרי פנימיות התורה

לטובה; כיון שהיתה פריצת דרך בענין, יש לנצל זאת עתה (כה-ח)

ההתעסקות בענינים האמורים פועלת שלום בעולם, ומיד אחרי ההחלטה - לפני התחלת ההתעסקות עצמה (כט-לא)

שיחה ג.

1) אדמו"ר הזקן: חינוך ע"י מעשה בפועל:

כל רבותינו נשיאינו מסרו נפשם על ענין החינוך (שהוא יסוד עיקרי בהבריאה), ובזה גופא ב' אופנים - חינוך ע"י דיבור, וחינוך ע"י מעשה בפועל; המיוחד באדה"ז - שעסק במיוחד בעניני מעשה בפועל, וכידוע הסיפור שהלך ביוהכ"פ בשעת התפלה לעזור לילודת, כיון שהמעשה בפועל הי' חשוב אצלו יותר ממדריגת התפלה ביוהכ"פ; ההוראה לכאו"א - שככל שהוא שקוע בענינים נעלים ביכלתו לעסוק גם בדברים פשוטים (לב-ט)

2) י"ט כסלו: השפעה על אומות-העולם (המשך):

הוראה נוספת מהאמור - בענין ההשפעה על אוה"ע: גם יהודי שעסוק רק בעניני קדושה כו' עליו לפעול על הגוי, ואדרבה - כיון שאינו זקוק לו לפרנסתו השפעתו עליו גדולה יותר; וזהו ה"נסיון" שהקב"ה מעמידו בו (מ-מב)

העסק בענינים האמורים מביא את הגאולה, שבה תתקיים בקשת יעקב "לישב בשלוה" (מג)

על "כל השרים וכל העמים" (למרות שהמכתב נכתב ליחידי סגולה ומבוארים בו ענינים נעלים כו'), ובאופן המובן לכאו"א: הגאולה הפרטית דכאו"א צ"ל לא רק בעניני תומ"צ, אלא גם ב"כל מעשיך" ו"כל דרכיך"; נוסף לזה צ"ל התעסקות בקידוש שם שמים אצל אוה"ע, כולל השפעה עליהם לקיים שבע מצוות בני נח (וכפסק הרמב"ם בזה) (יב-ח)

הטענה שפסק הרמב"ם אינו אמור בזמננו מופרכת, כי זאת התורה לא תהא מוחלפת, ובפרט דברי הרמב"ם שנאמרו ברוה"ק וכוללים סודות התורה; הטעם שבעבר לא ראו שיעסקו בקיום הלכה זו - כי לא היתה אז האפשרות לכך, משא"כ עתה (ואדרבה - בדורנו נעשה הקשר עם אוה"ע הדוק יותר, ויש לנצל זאת להשפעה עליהם); לאמיתו של דבר היו שעסקו בכך גם בעבר; הטוענים "קשוט עצמך ואח"כ כו'" - טוענים כך גם בנוגע ליהודים (יט-כב)

הכרת אוה"ע שנס הגאולה הי' "מאת ה'" (ולא "אלקים") - מעין לעת"ל, כאשר "ונגלה כבוד ה'"; ולכן האריך בזה אדה"ז כ"כ, כי ההכנה להגילויים דלעת"ל היא ע"י מעשינו ועבודתנו עתה בענין זה (כג-ד)

2) רגע של שתיקה:

לטענה של כמה מבני"י שהדבר נוגד את החוקה: ראשית, מה נוגע להם כ"כ החוקה; ושנית - אין בזה סתירה לחוקה, כי זהו רגע של שתיקה בלבד, וכל ילד ינצלו כהוראת הוריו, והדבר ישפיע עליו

שיחה ד.

מאמר ד"ה זה היום תחלת מעשיך

שיחה ה.

1 אמירת "הריני מקבל" ו"אך צדיקים" (נז)

2 סיום:

ניגונים וחלוקה לצדקה (נח)

שיחה ו.

1 טעם התחלת המאמר:

הטעם להתחלת המאמר בפסוק "זה היום תחלת מעשיך" (ולא "פדה בשלום") - כי התחלה זו מתאימה יותר לקביעות די"ט כסלו ביום ו' (נט)

2 סיום:

ניגונים וחלוקה לצדקה (ס)

3 מבצעים (סא)

4 "מיהו יהודי":

לאחרונה הכריזו יהודים שלטובת היהדות אין צורך בתיקון הגזירה, ואינו מתבייש לפרסם זאת ברבים; ויה"ר שיחזור בו ויודה על האמת, ועי"ז יבוא גם השלום (סב-ג)

שיחה ז.

מבצע חנוכה (סד)

1 חלוקת הש"ס (מד)

2 סיום הש"ס: כללי הסיום:

ב' כללים בסיום - "מסיימים בטוב" ו"מתכיפין התחלה להשלמה" - בסיום הש"ס: במשניות - בענין השלום, ובגמרא - בענין ד"א"ת הליכות אלא הלכות"; השייכות להתחלת הש"ס - כי ענין השלום שע"י התורה הוא ע"י ההלכות, ענין המצוות, וזהו הענין דק"ש - קבלת עול מצוות (מה-ח)

ב' כללים אלו בסיום מסכת ברכות: בבבלי - בענין השלום, ובירושלמי - בפסוק "וכל בניך גו'" (והטעם - כי בבבלי הוא ביתר פירוט, ועוד - כי להירושלמי אין צורך לסיים דוקא בדבר הנעלה ביותר); השייכות להתחלת המסכת - כי הענין דק"ש שייך לביהכ"ס וביהמ"ד, שע"ז מדובר במאמר האחרון (מט-נא)

ב' כללים אלו בסיום סדר זרעים: במשנה - ב"קדשי המקדש", והשייכות להתחלת הסדר - "לאכול בתרומתן"; בירושלמי - "צדקתו עומדת לעד", והשייכות להתחלה - כי בשניהם מדובר על ענין שהוא חיוב וענין שהוא סייג (נב)

הטעם שהירושלמי אינו מסיים בדבר טוב - י"ל שהסדר בירושלמי הוא "נום קטן" ולא "זמן נקט" (נג)

ב' כללים אלו בסיום הרמב"ם: התחלת ספר המדע וסיומו - שניהם בענין ידיעת ה', וכן סיום ספר "יד החזקה" כולו (נד-ה)